

Specialistutbildningen steg 2

Datum 2024-03-03

Bilaga 1e

till övergripande utbildningsplan för specialistutbildning i specifika ämnesområden inom sjukdomar hos hund och katt (steg 2)

Specifik utbildningsplan med specifika regler och kunskapsmål för specialistutbildning inom **kirurgi** – hund och katt

*Se även den övergripande utbildningsplanen för alla ämnesspecialiseringar inom specialistutbildning steg 2 - i sjukdomar hos hund och katt. I detta dokument finns särskilda krav och regler som gäller för specialisering i kirurgi, som **tillkommer utöver** de som står i den övergripande utbildningsplanen.*

Ämnet

Huvudämnet är kirurgi, hund och katt. Randområdena är anesthesiologi, bildiagnostik, internmedicin och klinisk patologi.

Handledd tjänstgöring

Under utbildningstiden ska aspiranten utföra eller medverka vid utförandet av kirurgiska och diagnostiska ingrepp och tekniker som ingår i en specialistverksamhet inom området smådjurskirurgi.

Handledd kirurgisk utbildning förutsätter direkt fysisk närvaro på samma arbetsplats, samt samarbete mellan aspirant och handledare under operativa ingrepp, vid annan klinisk verksamhet samt vid falldiskussioner. Avsikten med handledningen är att överföra kompetens från handledaren till eleven, samt att ge handledaren möjlighet att bedöma aspirantens kunskaper och utveckling och korrigera eventuella problem.

Handledare skall vara svensk steg-2-specialist i kirurgi eller Diplomate i kirurgi (ECVS eller ACVS).

Att ett ingrepp utförs under direkt handledning innebär att aspirant och handledare tillsammans utför det kirurgiska ingreppet, med aspiranten som primär eller assisterande kirurg. För en mer erfaren aspirant kan direkt handledning även innebära att handledaren finns tillgänglig i operationssalen under en viktig del av ingreppet för att kunna ge råd utan att praktiskt medverka i det kirurgiska arbetet.

Se också den övergripande utbildningsplanen för ämnesspecialiseringen steg 2 angående bland annat tjänstgöringstid, tjänstgöringsställen, tid med handledaren, tid med internationell specialist m.m.

Kompletterande utbildning

Kurser och vetenskapliga möten

Aspiranten ska delta i minst sex nationella eller internationella kurser eller kongresser inom ämnesområdet smådjurskirurgi varav högst två får vara inom ämnets randområden.

Anvisning av lämpliga kurser/konferenser finns i separat dokument under *Steg 2 - fr o m 2022/Kirurgi* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>

Utöver de sex kurserna inom ämnesområdet är en *kurs i vetenskapligt skrivsätt obligatorisk*.

Presentationer

Aspiranten ska hålla minst två presentationer inom ämnesområdet, vid två olika tillfällen, varav minst en ska vara på ett nationellt eller internationellt vetenskapligt möte medan en presentation kan vara föreläsning på kirurgisk kurs eller liknande.

Litteraturstudier

Aspiranten ska vid sidan av den kliniska tjänstgöringen fortlöpande fördjupa och utveckla sina veterinärmedicinska kunskaper genom att studera aktuell litteratur inom specialistområdet. Kunskaperna prövas vid examinationen.

Anvisning av lämplig litteratur finns i separat dokument under *Steg 2 - fr o m 2022/Kirurgi* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>

Skriftligt arbete och skriftlig dokumentation

Utbildningen omfattar även självständiga skriftligt arbeten. De ska bestå av en vetenskaplig artikel eller motsvarande samt fallbeskrivningar inklusive diskussion. Aspiranten ska även föra en skriftlig fallförteckning. Se den övergripande utbildningsplanen för steg 2, för generell information. Nedan följer speciella regler för kirurgi.

Vetenskaplig artikel

Aspiranten ska som huvudförfattare skriva en vetenskaplig artikel inom ämnesområdet eller inom de randområden som tillhör huvudämnet. Artikeln ska vara publicerad eller accepterad och refereegranskad i en engelskspråkig internationell tidskrift.

I stället för en vetenskaplig artikel kan även tre knowledge summaries som publicerats i Veterinary Evidence accepteras.

Fallbeskrivningar

Aspiranten ska skriva fallbeskrivningar enligt nedan. Dessa skall utföras självständigt utan hjälp av handledaren. Handledaren bör dock vara behjälplig i valet av lämpliga fall.

Aspiranten skall beskriva utredningsgång och handläggning av två ortopediska och två mjukdelskirurgiska fall. Fallbeskrivningarna är en träning inför examination på alla steg som är viktiga vid hantering av en kirurgisk patient såväl före, under och efter det kirurgiska ingreppet.

Fallbeskrivningar ska godkännas av ESK och bör skickas in vartefter aspiranten färdigställer dem under utbildningstiden, till specialistutbildning@svf.se. Samtliga fallbeskrivningar ska vara godkända av ESK innan aspiranten får gå upp i examination.

Riktlinjer för fallbeskrivningar

- Antal ord i en fallbeskrivning ska vara mellan 1 000 – 2 000.
- Fallbeskrivningarna ska skrivas strukturerat så att utredningsarbetet tydligt framgår. Ett vetenskapligt uttryckssätt ska användas.
- En avslutande, kortfattad diskussion avseende det beskrivna fallet ska ingå.
- Av de fyra fallen ska två skrivas på engelska.

Följande information skall ingå i fallbeskrivningarna:

- Rubrik
- Signalement
- Orsak till besöket
- Anamnes
- Klinisk undersökning
- Differentialdiagnoser
- Diagnostiska tester
- Diagnos och prognos
- Behandling
- Uppföljning
- Diskussion
- Sammanfattning
- Referenser

Fallförteckning

Aspiranten ska under utbildningstiden föra fallförteckning inom ämnesområdet enligt mall.

Mallen ligger i loggboken för kirurgi (se under *Steg 2 - fr o m 2022/Kirurgi* på

<https://www.svf.se/specialistutbildning/>)

- Minst 500 kirurgiska fall ska redovisas i fallförteckningen.
- Av dessa 500 fall ska minst 200 vara inom området mjukdelarnas kirurgi och minst 200 inom området neurologi/ortopedi.
- I fallförteckningen ska ingå alla **ingrepp som finns listade i "Sammanställning kirurgiska ingrepp"** och är markerade med en 1:a samt 50 % av fallen markerade med en 2:a. ***Sammanställningen ligger i loggboken för kirurgi*** (se under *Steg 2 - fr o m 2022/Kirurgi* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>)
- Fallen som redovisas ska alla vara av mer omfattande typ och vara väl spridda vilket kommer att granskas.
- För kejsarsnitt, total mastektomi och laparaskopi får inte mer än 10 fall loggas, och för att fördela de ortopediska ingreppen väl, bör minst 100 av fallen vara frakturkirurgi. Detta för att säkra fördelningen av de kirurgiska fallen under utbildningen.

Hundra av fallen inom mjukdelskirurgi samt 100 av fallen inom ortopedi/neurokirurgi ska vara under direkt handledning. Det åligger handledaren att se till att aspiranten har goda kunskaper inom varje underområde.

Inom underområdet "diagnostiska ingrepp", accepteras även Diplomate eller steg 2-specialist i internmedicin som handledare för sådana ingrepp. Inom underområdet "ögoningrepp" accepteras även Diplomate eller steg 2-specialist i oftalmologi. Vid ingrepp i huvud och munhåla, där korrekt kompetens även finns hos Diplomate eller steg 2-specialist i odontologi, godkänns även en sådan som handledare för ingreppet. Vid interventionskirurgi kan även en Diplomate eller steg 2-specialist i kardiologi/internmedicin eller radiologi med god kunskap om interventionsingrepp handleda aspiranten.

Individuell utbildningsplan

Se information i den övergripande utbildningsplanen samt den ämnesspecifika mallen för kirurgi (under *Steg 2 - fr o m 2022/Kirurgi* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>)

Dokumentation av utbildningen

Aspirantens tjänstgöring och annan aktivitet ska fortlöpande dokumenteras i en loggbok. Se den övergripande utbildningsplanen och den ämnesspecifika loggboksmallen för kirurgi.

Handledare

Se den övergripande utbildningsplanen för steg 2-utbildningen samt särskilda riktlinjer för handledare i steg 2 (under *Steg 2 - fr o m 2022* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>).

Både huvudhandledare och biträdande handledare ska i första hand vara av Jordbruksverket godkänd specialist inom det område som utbildningen avser eller i andra hand inneha motsvarande kunskaper och kompetens (4 kap 5 § *SJVFS 2021:25*). ESK för kirurgi har bedömt att Diplomate i kirurgi (ECVS och ACVS) innebär motsvarande kompetens som svensk steg 2-specialist i kirurgi har, så de kan också godkännas som handledare i kirurgiutbildningen i steg 2.

Examination

Se den övergripande utbildningsplanen för steg 2-utbildningen samt nedanstående, specifikt för ämnet kirurgi.

Examination sker efter godkänd ansökan enligt de krav som anges i den övergripande utbildningsplanen för steg 2. Examinationen består av flera skriftliga delar och omfattar teoretiska delar där såväl enkla som mer komplicerade frågeställningar och kortsvarsfrågor, MCQ och bildsekvenser kan ingå.

Specificerade kunskapsmål i ämnet kirurgi

Kunskapsmål är riktlinjer för vad aspiranten ska behärska vid examinationen, och kan inte anses i varje detalj vara fullständiga men visar de huvudsakliga områden som examinationen kommer att baseras på, och är avsett som en hjälp till aspiranten när den

individuella utbildningsplanen läggs upp.

Aspiranten skall:

- Visa en god klinisk och teoretisk kunskap i ämnet kirurgi med randområden enligt specifikation av kunskapskrav i denna specifika utbildningsplan.
- Självständigt kunna utreda, diagnostisera och behandla patienter inom ämnesområdet och vara väl förtrogen med korrekt terminologi och vetenskaplig utveckling inom ämnet.
- Uppvisa god kunskap om risker samt prognos vid sjukdomar inom området, som kan delges kollegor och djurägare - är av stor vikt.
- Visa förmåga att upprätthålla ett evidensbaserat arbetssätt samt bidra med att sprida kunskap till kollegor.

Kunskapsmålen inkluderar att

- kunna genomföra praktiskt och teoretiskt kunna alla ingrepp angivna som "1:or" samt
- kunna teoretiskt och känna till det praktiska för alla ingrepp angivna som "2:or"

i "Fallsammanställning" för specifika obligatoriska ingrepp, som ligger i loggboken för kirurgi (se under *Steg 2 - fr o m 2022/Kirurgi* på <https://www.svf.se/specialistutbildning/>)

Utöver den specifika utbildningsplanen finns följande utbildningsdokument, specifika för specialiseringen inom kirurgi:

- Mall för individuell utbildningsplan i kirurgi.
- Loggbok för kirurgi (där ingår mall för fallförteckning, fallsammanställning för specifika obligatoriska ingrepp samt mallar för handledarintyg)
- Mall för intyg om vistelse hos Diplomate i kirurgi.
- Rekommenderad litteratur i kirurgi.
- Rekommenderade kurser/konferenser i kirurgi.

Därutöver finns de steg 2-gemensamma dokumenten:

- Övergripande utbildningsplan för steg 2
- Riktlinjer för aspirant i steg 2-utbildningen
- Riktlinjer för handledare i steg 2-utbildningen